

Finanční právo I (HPOP0025)

Název předmětu v jazyce výuky/ v anglickém jazyce/v českém jazyce:	Finanční právo I/ Financial Law I
Kód předmětu:	HPOP0025
Typ předmětu:	povinný předmět (PP)
Podtyp předmětu:	–
Kredity:	3
Semestr:	zimní semestr (ZS)
Garantující pracoviště:	KFP
Garant/ka	prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D..
Způsob výuky:	přednáška + seminář
Rozsah výuky:	2+2
Jazyk výuky:	čeština
Kontrola studia:	klasifikovaný zápočet
Forma zkoušky:	–
Celkový počet termínů pro splnění kontroly studia v akademickém roce:	3
Rekvizity formální (prerekvizity a korekvizity):	Zápis předmětu je podmíněn absolvováním předmětů Teorie práva II, Římské právo a základy novodobého práva soukromého II, Ústavní právo I, Občanské právo hmotné I a Úvod do studia práva
Rekvizity materiální (doporučení pro zápis předmětu):	Pro zapsání předmětu Finanční právo I je vhodné, aby student měl absolvovány nebo alespoň zapsány předměty Ústavní právo II a Správní právo I
Navazující předměty:	Finanční právo II
Opakovaný zápis neabsolvovaného předmětu:	ano, jedenkrát v bezprostředně následujícím akademickém roce
Opakovaný zápis absolvovaného předmětu:	ne
Předmět profilujícího základu:	ano
Základní teoretický předmět profilujícího základu:	ne

Anotace

Studující absolvováním předmětu získají základní znalosti o základních finančních kategoriích a finančních naukách. Na výklad o finančních naukách navazuje výklad o finančním právu, které je samostatným oborem veřejného práva regulujícím zejména veřejné finance. V rámci předmětu je pozornost nejprve zaměřena na obecnou část finančního práva (zejména vymezení finančního práva a jeho pramenů, dále vymezení předmětu, subjektů a obsahu finančního práva, dozorových postupů ve finančním právu atd.). Následně se studující seznámí a získají znalosti z jednotlivých podoborů finančního práva, a to zejména měnového a devizového práva, práva finančního systému, rozpočtového práva, dotačního práva, bankovního práva, pojišťovacího práva, práva kapitálového trhu a AML práva.

Studující by měli být po absolvování předmětu schopni aplikovat právní pravidla na zadané skutkové okolnosti. V seminářích předmětu studující řeší konkrétní úkoly z probíraných podoborů finančního práva, čímž se učí aplikovat teoretické poznatky na konkrétní skutkový stav a nalézt správné řešení. Úkoly zpracovávají na základě práce s právními předpisy, ve kterých se tak učí správně orientovat. Studující dále v průběhu semestru na základě zadání studují předepsanou judikaturu k probíraným tématům a vybrané judikáty jsou blíže rozebírány na seminářích.

Pro předmět je k dispozici vzdělávací plán obsahující jednotlivá témata předmětu, jejich náplň a klíčové pojmy, získané znalosti a dovednosti, hlavní prameny a vazby a souvislosti s jinými tématy.

Sylabus

Předmět zahrnuje tato témata:

- základní finanční kategorie
- finanční nauky
- pojem, účel, předmět, principy a obsah finančního práva
- subjekty finančního práva
- postavení a systém finančního práva
- prameny finančního práva
- dozorové postupy ve finančním právu
- následky porušení finančního práva
- pojem a principy měnového práva
- hotovostní peněžní oběh
- platební styk
- devizové právo
- pojem a principy práva finančního systému
- subjekty finančního systému
- pojem a principy bankovního práva

- regulace a dohled v bankovním právu
- pojem a principy pojišťovacího práva
- distribuce pojištění a zajištění
- finanční trhy
- služby na kapitálovém trhu a jejich poskytovatelé
- kolektivní investování
- rozpočtové právo (hmotné)
- rozpočtový proces a rozpočtová odpovědnost
- dotační právo a
- AML právo

Literatura (studijní opory)

Základní literatura:

1. KARFÍKOVÁ, Marie a kol. Teorie finančního práva a finanční vědy. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 356 s. ISBN 978-80-7552-936-7.
2. VYBÍRAL, Roman a kol. Praktikum finančního práva. 3. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2022. 190 s. ISBN 978-80-7380-894-5.

Ostatní literatura:

1. BOHÁČ, Radim. Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2013, s. 332. ISBN 978-80-7478-045-5.
2. KARFÍKOVÁ, Marie, Vladimír PŘIKRYL, Roman VYBÍRAL a kol. Pojišťovací právo. 2. přepracované vydání. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-80-7502-271-4.
3. KOLEKTIV AUTORŮ: Pocta prof. JUDr. Milanu Bakešovi, DrSc., k 70. narozeninám, Praha: Leges, 2009. 455 s. ISBN 978-80-87212-23-3.
4. KOLEKTIV AUTORŮ: Acta Universitatis Carolinae Iuridica. 1/2018. Praha: Karolinum, 2018. ISSN 0323-0619.
5. KOLEKTIV AUTORŮ: Acta Universitatis Carolinae Iuridica: Finanční právo v první dekádě 21. století. 4/2010. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1914-9, ISSN 0323-0619.
6. MARKOVÁ, Hana a Radim BOHÁČ. Rozpočtové právo. Praha: C. H. Beck, 2007, 248 s. ISBN 978-80-7179-598-8.
7. MARKOVÁ, Hana. Finanční hospodaření územních samosprávných celků, Beroun: Eva Rozkotová - IFEC, 2008. 152 s. ISBN 978-80-87146-08-8.
8. NĚMEČEK, Eduard. Mezinárodní měnový systém, Praha: Karolinum, 2000. 247 s. ISBN 80-246-0081-1.
9. NĚMEČEK, Eduard. Úvod do studia finanční politiky, Praha: Všehrd, 2001. 61 s. ISBN 80-85305-45-3.

10. ŠTURMA, Pavel a Michal TOMÁŠEK a kol. Nové jevy v právu na počátku 21. století, III. Proměny veřejného práva, kapitola 5 Daňové právo České republiky v kontextu s právem Evropské unie, Praha: Karolinum, 2009. 481 s. ISBN: 978-80-246-1662-9.

Základní právní předpisy (v aktuálním znění):

1. Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod (vybraná ustanovení)
2. zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance
3. zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky
4. zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky
5. zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu
6. zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
7. zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
8. zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti
9. zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)
10. zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
11. zákon č. 21/1992 Sb., o bankách
12. zákon č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí
13. zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku
14. zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti
15. zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví
16. zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi
17. zákon č. 277/2013 Sb., o směnářenské činnosti
18. zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu
19. zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech
20. zákon č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů
21. zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

Ostatní právní předpisy (v aktuálním znění):

1. zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky
2. zákon č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky
3. zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizí (vybraná ustanovení týkající se Státního fondu kinematografie)

4. zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury
5. zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu podpory investic
6. zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu
7. Smlouva o fungování Evropské unie (vybraná ustanovení)
8. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie
9. rozhodnutí Rady č. 2020/2053, o systému vlastních zdrojů Evropské unie
10. zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí
11. zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (vybraná ustanovení)
12. zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje
13. vyhláška č. 421/2001 Sb., o rozpočtové skladbě
14. zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech
15. zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění
16. zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech
17. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky
18. zákon č. 374/2015 Sb., o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu
19. zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem
20. zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření
21. zákon č. 377/2005 Sb., o finančních konglomerátech
22. zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru
23. vyhláška č. 274/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o oběhu bankovek a mincí
24. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/751 ze dne 29. dubna 2015 o mezibankovních poplatcích za karetní platební transakce
25. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1230 ze dne 14. července 2021 o přeshraničních platbách v Unii
26. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/847 ze dne 20. května 2015 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků
27. nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/980 ze dne 14. března 2019, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129, pokud jde o formát, obsah, kontrolu a schválení prospektu, který má být uveřejněn při veřejné nabídce cenných papírů nebo jejich přijetí k obchodování na regulovaném trhu

28. sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 569/1992 Sb., o Dohodě mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Nizozemským královstvím o podpoře a vzájemné ochraně investic

Požadavky ke kontrole studia (pravidla předmětu)

Obecná pravidla

1. Klasifikovaný zápočet z předmětu je možné v řádném termínu získat úspěšným absolvováním seminářů z předmětu v zimním semestru nebo v opravných termínech složením celokatederního zápočtového testu.

Absolvování klasifikovaného zápočtu v řádném termínu na semináři

2. Na seminářích je možné získat celkem 100 bodů, z čehož 35 bodů je za průběžnou práci během semestru, a to za správná řešení zadaných příkladů nebo průběžné testy, a 65 bodů za závěrečný test.
3. Vedoucí semináře zadá příklady nebo průběžné testy za 40 bodů.
4. Vedoucí semináře určí, zda je možné při průběžných testech a při závěrečném testu používat právní předpisy a jiné pomůcky.

Absolvování klasifikovaného zápočtu v opravném termínu formou celokatederního zápočtového testu

5. Celokatederní zápočtový test může studující konat nejvýše dvakrát.
6. Celokatederní zápočtové testy se konají vždy ve zkuškovém období zimního semestru.
7. Celokatederní zápočtové testy se konají formou písemného testu v počítačovém programu Moodle s využitím nástroje Safe Exam Browser.
8. Předmětem celokatederního zápočtového testu jsou všechna témata zahrnutá do předmětu Finanční právo I (viz sylabus).
9. Celokatederní zápočtový test se skládá z testových otázek a příkladů.
10. Z celokatederního zápočtového testu je možné získat max. 65 bodů, přičemž body za průběžnou práci během semestru se připočítávají, tj. maximálně lze získat 100 bodů.
11. Při skládání celokatederního testu je možné používat kalkulačku a právní předpisy přístupné prostřednictvím příslušných vybraných webových stránek.
12. Časový limit pro vypracování celokatederního zápočtového testu je 60 minut.
13. Za testové otázky je možné získat maximálně 30 bodů a za příklady maximálně 35 bodů.

Hodnocení klasifikovaného zápočtu

14. Student je klasifikován v návaznosti na počet získaných bodů takto:

Počet bodů	Klasifikace
alespoň 85	výborně
alespoň 72	velmi dobře

alespoň 60	dobře
méně než 60	neprospěl/a

prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D., v. r.
garant předmětu